Trung Bo giang giai - Kinh so 26 - Thich Chon Thien

Kinh Trung Bộ (Majjhima Nikāya)

Trung Bo giang giai - Kinh so 26 - Thich Chon Thien

Vietnamese, with Unicode Times font

Trung Bộ Kinh - Bài Kinh số 26

Kinh Thánh Cầu

(Ariyapariyesana Sutta)

Discourse On The On The ariyan Quest

Hòa thượng Thích Chơn Thiện

I. GIẢI THÍCH TỪ
NGỮ
- Y tánh Duyên khởi:
Idappaccayatà paticcasamuppàdo - Causaluprising by way of condition. Sự sinh khởi do các duyên, do nhân duyên (xem giáo lý Duyên khởi).
II. NỘI DUNG KINH THÁNH CẦU

Có một số điểm chính liên hệ đến phương châm của đời sống phạm hạnh, liên hệ đến đoạn đường tầm đạo của Thế Tôn và liên hệ đến trọn đường thiền định Phật giáo mà các hành giả cần ghi nhớ, học tập qua kinh Thánh cầu. Đó là:

1. Người xuất gia nghiêm túc hành giải thoát chỉ có hai việc cần làm :

- Hoặc im lặng như Chánh Pháp, nghĩa là thực hành thiền định.

- Hoặc nói năng như Chánh Pháp, nghĩa là trao đổi, thảo luận về "con đường", Chánh Pháp.

2. Người xuất gia chỉ có con đường giải thoát cần chọn và thực hiện :

- Nếu người đời chọn cái bị sanh, bị già, bị chết, bị sầu ưu, nghĩa là chọn đời sống hưởng thụ với gia đình vợ con, với các sở hữu, tư hữu như súc vật, của cải, các người hầu hạ, phục vụ..., thì sẽ trôi lăn vào sinh tử khổ đau.

- Nếu người xuất gia, muốn thoát ly sinh tử, khổ đau thì dấn thân vào nếp sống thoát ly cái sanh, cái già, cái bệnh, cái sầu ưu. Đó là nếp sống thực hiện đoạn trừ ngũ dục lạc đi vào Tứ Sắc định, Tứ Không định và Diệt thọ tưởng định để chứng đắc Niết bàn.

3. Chặng đường đức Thế Tôn học đạo với Àlàra Kalàma và Uddaka Ràmaputta; rồi tự mình hành thiền quán dưới cội bồ-đề ở Uruvela đắc quả Phật; rồi ngoại đạo Upaka không tin vào sự giác ngộ Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác của Ngài; rồi chuyển xe pháp tại vườn Nai, ở Bàrànasì, chỗ chư Thiên đọa - Isipatana, cho năm pháp hữu Kiều Trần Như (Kodanna). Ngôi Tam bảo được hiện thành từ đây: Thế Tôn là Phật bảo; Tứ Thánh đế là Pháp bảo; năm Tôn giả huynh đệ Kiều Trần Như là Tăng bảo. Giáo hội

Tăng già đầu tiên được hình thành gồm có năm Tôn giả huynh đệ Kiều Trần Như và Thế Tôn là bậc Đạo sư, Thượng thủ.

4. Đức Thế Tôn đã ngần ngại chuyển vận bánh xe Pháp bởi Pháp do Thế Tôn thực chứng thì thậm thâm vi diệu, khó hiểu, khó chứng, siêu lý luận, ly thủ, ly ái, giữa khi người đời thì khát ái, ham thích hưởng thụ dục lạc.

Thái độ ngần ngại ấy đã báo hiệu sự khó khăn trong sự nghiệp Hoằng Pháp về sau.

III. BÀN THÊM

1. Bản kinh Thánh Cầu xác minh rõ sự thật cao cả nhất mà đức Thế Tôn đã chứng ngộ đưa đến Niết bàn là sự thật Duyên khởi. Từ sự thật nầy mà khai nguồn ra Phật giáo, ra ba tạng Thánh điển về sau. Sự thật Duyên khởi là điểm giáo lý đặc thù nói lên điểm khác biệt cơ bản giữa Phật giáo và các Tôn giáo, triết thuyết khác ở đời.

2. Pháp được chuyển vận nói lên hai đặc tính của giáo lý Phật giáo :

- Tính chất khế lý: là tính chất trí tuệ vô ngã (Duyên khởi) nói lên sự thật của khổ đau và con đường dập tắt khổ đau, chứng nhập Niết bàn.

- Khế cơ: là tính chất dựa vào căn cơ, trình độ nhận thức và ý chí giải thoát của người nghe mà vận dụng nói Pháp dẫn dắt người nghe đến chỗ hiểu Pháp, hành Pháp và chứng ngộ Pháp.

3. Giác ngộ của đức Thế Tôn, được thuật lại qua kinh Thánh Cầu, là sự chứng đắc trí tuệ Vô thủ trước, đoạn diệt chấp thủ Năm uẩn, hay đoạn diệt Năm uẩn. Năm uẩn là khổ đau; đoạn diệt chấp thủ Năm uẩn là Khổ diệt, Niết bàn .

-ooOoo-

Source: Người Cư Sĩ, France, http://cusi.free.fr

[Trích giảng Trung Bộ][Trở về trang Thư Mục]

last updated: 15-05-2003

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.